

REZULTATELE ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE DIN ANUL 2019 ALE INSTITUTULUI DE CRIMINOLOGIE

December 31

2019

Dare de seamă înfățișată la ședința Senatului Institutului de Științe Penale și Criminologie Aplicată

DARE DE SEAMĂ

Stimate președinte al Senatului, stimați colegi,

Vreau să încep cu faptul că Institutul de Criminologie a pus, în anul 2019, în aplicare o nouă strategie științifică. Această strategie prelungește ceea ce a fost început înainte și adaugă ceea ce se cere în noile împrejurări din afara și dinăuntrul institutului. Ca și înainte, dorința de a fi în fruntea țării sub latura științifică și criminologică este ținta strategiei.

Lucrul de pregătire științifică

Grupuri științifice studențești

Dr. O. Bejan și prof. univ., dr. V. Bujor au alcătuit un grup de cercetare criminologică, din care au făcut parte și 6 studenți de la specialitatea „Drept”. Acest grup a depus cel dintâi proiect de finanțare a unei cercetări științifice din Institutul de Criminologie.

Teze (anuale și de licență)

La cele spuse, trebuie să adăugăm tezele anuale și de licență ale studenților.

Pregătire științifică la doctorat

4 (patru) lucrători ai Institutului de Criminologie, ceea ce alcătuiește 0 % din numărul unităților de funcție ale Facultății de criminologie și științe juridice, au pus umărul la pregătirea viitorilor cercetători științifici (V. Bujor, S. Lucia și O. Bejan), și anume:

- conducător științific al doctorandului a fost dr., conf. univ. L. Savca (3 doctoranzi) și prof. univ., dr. V. Bujor (2 doctoranzi);
- îndrumător științific al doctorandului a fost dr. O. Bejan (3 doctoranzi);
- a făcut parte din seminarul științific specializat dr., conf. univ. L. Savca (psihologie) și prof. univ., dr. V. Bujor (drept penal);
- au participat ca oponent oficial, referent oficial sau membru al consiliului științific specializat prof. univ., dr. V. Bujor (3 teze) și prof. univ., dr. V. Guțuleac (2 teze);
- ca expert ANACEC, a muncit prof. univ., dr. V. Bujor.

Lucrul de cercetare științifică

Teme de cercetare științifică

În Institutului de Criminologie, au fost întreprinse cercetări științifice privitoare la numeroase probleme, și anume:

Criminologie

- penologia,
- latura psihologică a cercetării criminologice,
- trecutul criminologiei,
- crima,
- factorii sociali ai criminalității,
- urmările obștești ale criminalității,
- pedeapsa,
- omuciderile,
- ciocnirea mijloacelor de transport,
- raiderismul,
- prevenirea criminalității,
- expertizarea criminologică,
- securitatea națională,
- securitatea statului,
- activitatea polițienească,
- individualizarea pedepsei penale,
- prevenirea individuală.

Drept

- aplicarea normelor de drept,
- componența de infracțiune,
- combaterea contravenționalității,
- activitatea polițienească,
- constrângerea juridică,
- securitatea juridică,
- principiul egalității în dreptul constituțional,

- răspunderea patrimonială a statului,
- legătura dintre dreptul internațional și național,
- pregătirea criminalistică a juriștilor,
- achizițiile publice,
- dezvoltarea durabilă.

Psihologie

- elaborarea tezelor de licență,
- sănătatea mintală și fizică,
- inteligența emoțională,
- sentimentul de gelozie,
- atașamentul.

Teoria și metodologia științifică

- bunețea cercetărilor științifice,
- îmbunătățirea cercetărilor științifice.

După judecăm după tematică, atunci putem să spunem că rămîne mică partea cercetărilor criminologice sau de hotar cu criminologia (**50 %**) în întregul cercetărilor științifice înfăptuite, ceea ce înseamnă o abatere de la profilul Institutului de Criminologie.

După părerea noastră, felurimea mare a temelor de cercetare științifică este binefăcătoare, dat fiind faptul că Republica Moldova are puțini cercetători științifici, dar aceleași nevoi ca și orice altă țară din lume.

Lucrări științifice scrise

Activitatea de cercetare științifică s-a încheiat cu scrierea a 15 lucrări științifice sau cu caracter științific, și anume:

- 1) Bejan Octavian, *Unele trăsături și tendințe ale omuciderilor din Republica Moldova*, 0,85 coli de autor, articol științific (publicat);
- 2) Bejan Octavian, *Unii factori și unele măsuri de prevenire a accidentelor de circulație rutieră*, 0,24 coli de autor, comunicare la o conferință științifico-practică internațională (publicată);
- 3) Bejan Octavian, *Unele laturi fundamentale ale prevenirii criminalității*, 0,23 coli de autor, comunicare la o conferință științifico-practică internațională (în curs de publicare);
- 4) Bejan Octavian, *Unele laturi și unii factori ai buneții și îmbunătățirii cercetării științifice*, 0,93 coli de autor, articol științific (în curs de publicare);

- 5) Bejan Octavian, *Unele slăbiciuni și căi de îmbunătățire a cîrmuirii poliției naționale*, 0,82 coli de autor, comunicare la o conferință științifică națională cu participare internațională (în curs de publicare);
- 6) Bejan Octavian, *Un om cu un trecut luminos, care a adus lumină în întunecime*, 0,40 coli de autor, comunicare la o conferință științifică națională cu participare internațională (în curs de publicare);
- 7) Bujor V., Buga L., *Expertiza criminologică a proiectului actului normativ*; pentru: Jurnal Juridic Național: teorie și practică;
- 8) Bujor V., Buga L., *Expertiza criminologică*. Conferința internațională științifico-practică „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”. 23-24 martie 2019. Chișinău, 2019, 304 p. p. 163-167;
- 9) Bujor V., Buga L., *Despre experimentul criminologic la efectuarea expertizei criminologice*. Conferința internațională științifico-practică „Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Republica Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare”. 01-02 noiembrie 2019. Chișinău, 2019, 304 p. p. 131-136;
- 10) Bujor Valeriu, *Преступление и наказание в уголовном законодательстве Румынии и Республики Молдова*; pentru participare online la Conferința internațională din Costroma (Federația Rusă), din 12 -13 decembrie 2019, cu genericul: *Актуальные проблемы юридической науки*;
- 11) Bujor Valeriu, *Criminopenologia ca teorie criminologică sectorială*; pentru participarea cu raport la conferința internațională organizată de Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 24-25 octombrie 2019;
- 12) Cheianu Silvia, *Rolul mișcării pentru sănătatea mintală și fizică*, la Simpozionul Internațional, ediția a V-a, „Sănătate prin educație”, 23-25 mai 2019, Bacău, Romania;
- 13) Cheianu Silvia, *Importanța profilului psihologic în investigațiile criminologice*, Conferința științifică internațională „Psihologia în mileniul III: provocări și soluții”, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 25 octombrie 2019;
- 14) Cheianu Silvia, *Influența factorilor sociali și criminalitatea*, Simpozionul internațional „Universul științelor”, ediția a X-a, 15 decembrie 2019, Iași, România;
- 15) Savca Lucia, Chiriac Vladislava, *Raportul dintre inteligența emoțională și inteligența generală la adolescenții infractori*. În materialele Conferinței științifice cu participare internațională: ULIM, 05.12.2019.

Lucrări științifice publicate

Dintre lucrările scrise, în anul 2019 sau înainte, au văzut lumina tiparului 30 de lucrări științifice, și anume:

- 1) Bejan Octavian, *Unele trăsături și tendințe ale omuciderilor din Republica Moldova*, Jurnalul juridic național: teorie și practică, anul 2019, nr. 1 (35), p. 45-55 (articol științific, 0,85 coli de autor);
- 2) Bejan Octavian, *Unii factori și unele măsuri de prevenire a accidentelor de circulație rutieră*, în „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene. Conferință internațională științifico-practică, 22-23 martie 2019, Chișinău, Republica Moldova”, Chișinău, 2019, p. 160-163 (comunicare la o conferință științifică internațională 0,24 coli de autor);
- 3) Bujor V., Buga L., *Expertiza criminologică a proiectului actului normativ*. În: Jurnal Juridic Național: teorie și practică, nr. 1(35), – 2019, p. 40-44, 0,55 c.a.;
- 4) Bujor V., Buga L., *Expertiza criminologică*. Conferința internațională științifico-practică „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”. 23-24 martie 2019. Chișinău, 2019, 304 pp. 163-167;
- 5) Bujor V., Buga L., *Despre experimentul criminologic la efectuarea expertizei criminologice*. Conferința internațională științifico-practică „Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Republica Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare”. 01-02 noiembrie 2019. Chișinău, 2019, 304 p. p. 131-136;
- 6) Guțuleac V. *Unele probleme privind calitatea mecanismului juridic de aplicare a normelor materiale ale Dreptului contravențional și orientarea studenților la existența lor*. Conferința științifică anuală a lucrătorilor didactico-științifici din cadrul decadei criminologice din IȘPCA (27.03.2019) (transmis spre publicare), (0,4 c.a.) – (40 ore);
- 7) Guțuleac V., Comarnițaia E. *Analiza mecanismului juridic privind combaterea contravenționalității*. În: Materialele simpozionului științific internațional dedicat aniversării a 85 ani de la fondarea UASM cu genericul „Dezvoltarea durabilă a mediului rural – realizări și perspective” din 4-6 octombrie 2018, p. 454-559; (0,44 c.a.) – (22 ore);

- 8) Guțuleac V., Chiochiros A. *Poliția – subiect principal al activității polițienești*. În: Revista „Jurnalul Juridic Național: teorie și practică”, nr. 6 (34), 2018 p. 115-122, (0,85 c.a.) – (42,5 ore);
- 9) Guțuleac V., Comarnițaia E., Gabuja V. *Probleme actuale privind statutul juridic al Inspectoratului General de Carabinieri ca subiect al activității polițienești*. În: „Legea și viața”, ianuarie, 2019, (0,77 c.a.) – (52 ore).
- 10) Guțuleac V., Carp S. *Formele juridice de constrângere: esență și particularități*. În: Jurnalul Juridic Național: teorie și practică, nr. 3(37), iunie, 2019, p. 24-30;
- 11) Iacob I., Costachi Gh. *Aspecte contradictorii ale abordării științifice a conceptului de „securitate juridică”*. În: Dezvoltarea cadrului juridic al Republicii Moldova în contextul necesităților de securitate și asigurarea a parcursului european; red. șt.: Valeriu Cușnir. Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, 2019 (F.E.-P. "Tipografia Centrală") p. 22-37 (1,12 c.a.)
- 12) Iacob I. *Securitatea: concept, fenomen și dimensiuni*. În: Monografia colectivă „Dezvoltarea cadrului juridic al Republicii Moldova în contextul necesităților de securitate și asigurarea a parcursului European”; red. șt.: Valeriu Cușnir. Chișinău: Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, 2019 (F.E.-P. "Tipografia Centrală") /592 p./ p. 457-476 (1,48 c.a.)
- 13) Iacob I., Nistor M. *Principiul constituțional al egalității în lumina jurisprudenței constituționale*. În: Jurnalul Juridic Național: teorie și practică, 2019, nr. 4, p. 27-33 (0,71 c.a.);
- 14) Iacob I., Carp S. *Eroarea ca temei al răspunderii patrimoniale a statului*. În: Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene, materiale ale conferinței științifice internaț. din 22-23 martie 2019. Chișinău: Iulian, 2019, p. 21-27 (0,54 c.a.);
- 15) Iacob I., Costachi Gh. *Scurte reflecții asupra unor dimensiuni ale securității (securitatea națională vs securitatea statului)*. În: Teoria și practica administrării publice, materialele conferinței științifice internaționale din 17 mai 2019. Chișinău: AAP, 2019, p. 349-354 (0,48 c.a.);
- 16) Якуб И. *Международное право и национальное право Республики Молдова: основы соотношения и взаимодействия*. В: Інноваційні підходи розвідку компетентнісних якостей фахівців в умовах професійного становлення, матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 12-13 квітня 2019 (м. Ізмаїл). Ізмаїл: ДІ НУ «ОМА», 2019, с. 268-277 (0,73 c.a.);

- 17) Якуб И., Кипер Н. *Понятие и виды рейдерства как угроза экономической безопасности государства*. În: Rolul instituțiilor democratice în asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, materiale ale mesei rotunde din 6 decembrie 2018, desfășurate în cadrul Academiei de Administrare Publică. Chișinău: AAP, 2019, p. 59-65 (0,5 c.a.);
- 18) Якуб И., Костаки Г. *Научный подход к юридической безопасности*. В: «Защита прав человека в периоды внешнеполитической напряженности», материалы международной научно-практической конференции (Саранск, 19 апреля 2019 г.): в 2 ч. / [редкол.: Г.П. Кулешова и др.]; Средне-Волжский институт (филиал) ВГУЮ (РПА Минюста России). Саранск, 2019, Ч. 1, p. 172-183 (0,72 c.a.);
- 19) Savca L., Trubca T., *Sentimentul de gelozie la tineri (în normă și patologie)*. pp. 3-10, Psihologie, revista științifico-practică, 1-2, 2019. Categoria B.;
- 20) Savca L., Pătrașcu A., *Efectele tipului de atașament asupra comportamentului la adolescenți*, pp. 11-18, în mat. Conferinței științifice cu participare internațională.: Universitatea de Stat „A. Russo din Bălți”, 25.10.2019, 0.5 c.a. (în curs de publicare);
- 21) Savca Lucia, *Ghid de elaborare a tezelor de licență*, 39 p., ISBN 978-9975-3195-7-7, 2019;
- 22) Vasiloj Djujeta, *Unele raționamente despre procesul de individualizare a pedepsei penale*. În: Jurnal juridic național, nr. 1, 2019, pag. 56-60 (0,5 c.a.);
- 23) Vasiloj Djujeta, *Aspecte vizând necesitatea individualizării criminologice a pedepsei penale*. În: Conferința internațională științifico-practică „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”, Chișinău, 23-24 martie, 2019. pag. 205-209;
- 24) Vasiloj Djujeta, *Особенности индивидуальной предупреждения*, În: Conferința internațională științifico-practică din Ismail, 2019, pag. 45;
- 25) Vasiloj Djujeta, *Unele aspecte privind consecințele sociale ale criminalității*, Doctrina și jurisprudența, anul 2019, nr. 3 (0,5 c.a.);
- 26) Vasiloj Djujeta, *Unele reflecții privind conținutului componentei de infracțiune*: În Revista Doctrina si Jurisprudenta, nr. 4, 2019 (0,4 c.a.);
- 27) Vasiloj Djujeta, *Recenzie la Criminalistica*. un curs universitar adresat studenților facultăților de drept: În Revista Doctrina si Jurisprudenta, nr. 5, 2019 (1,0 c.a.);
- 28) Sîrbu Uliana, *Aspecte de mediu al sustenabilității în domeniul achizițiilor publice*, în „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei

- la legislația UE. Materialele conferinței internaționale științifico-practice din 23-24 martie 2019 din mun. Chișinău”, Chișinău, 2019, p. 151-156 (0,6 c.a.);
- 29) Сырбу Улиана, *Криминологическое определение понятия «дорожно-транспортное происшествие» и данного вида правонарушений*, în «Актуальные проблемы уголовного законодательства на современном этапе. Международная научно-практическая конференция, 17 мая 2019, Волгоград, Россия», Волгоград, 2019 (0,2 c.a.)
- 30) Sîrbu Uliana, *Analiza cost-beneficiu a proiectelor implementate cu respectarea criteriilor de dezvoltare durabilă*, Jurnalul juridic național: teorie și practică, 2019, nr. 6, decembrie.

Întruniri științifice desfășurate

Institutul de Criminologie a desfășurat sau a pus umărul la desfășurarea a **5** (cinci) întruniri științifice în anul 2019, dintre care 2 instituționale, 1 națională și 2 internaționale:

- 1) Conferința științifico-practică internațională „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”, desfășurată la 22-23 martie 2019 la Chișinău de către Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Academiei de Științe a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată;
- 2) Conferința științifică anuală a lucrătorilor didactico-științifici, desfășurată la 27 martie 2019 în Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată;
- 3) Conferința națională „Educația valorilor moral-spirituale la tineri în combaterea criminalității”, 22 octombrie 2019;
- 4) Conferința științifico-practică internațională „Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare”, desfășurată la 1-2 noiembrie 2019 la Chișinău de către Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată;
- 5) Masa rotundă „Asigurarea calității în învățământ și cercetare”, dedicată zilei mondiale a calității, 14 noiembrie 2019.

Participări la întruniri științifice

8 (opt) lucrători ai Institutului de Criminologie au participat, cu sau fără raport sau comunicare, la 23 reuniuni științifice, și anume:

- 1) Bejan O., dr., a participat cu o comunicare științifică la Conferința științifico-practică internațională „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”, organizată de Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Academiei de Științe a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată la 22-23 mărtișor 2019 la Chișinău. Comunicare (publicată): Octavian Bejan, *Unii factori și unele măsuri de prevenire a accidentelor de circulație rutieră*, 0,24 coli de autor;
- 2) Bejan O., dr., a participat cu un raport științific nepublicat la Conferința științifică anuală a lucrătorilor didactico-științifici, desfășurată în Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată (Chișinău, 27 mărtișor 2019); raport: *Unii factori ai accidentelor de circulație rutieră* (0, 24 c.a.);
- 3) Bejan O., dr., a participat fără comunicare sau raport la Conferința științifico-practică *Activitatea specială de investigații și respectarea drepturilor persoanei: probleme actuale de doctrină, legislație și practică*, desfășurată la 5 ciresar 2019 de către Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al Academiei de Științe a Moldovei;
- 4) Bejan O., dr., a participat cu o comunicare la Conferința științifico-practică internațională „Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare”, organizată de Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată la 1-2 brumar 2019 la Chișinău. Comunicare (publicată): Octavian Bejan, *Unele laturi fundamentale ale prevenirii criminalității*, 0,23 coli de autor;
- 5) Bejan O., dr., a participat cu un coraport la Seminarul științific „Asigurarea calității în învățământ și cercetare”, dedicat Zilei mondiale a calității, din 14 brumar 2019, desfășurat de și în Institutul de Criminologie. Coraport (nepublicată): *Asigurarea calității cercetărilor științifice*;
- 6) Bujor V., prof. univ., dr., a participat la întrunirea științifică „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”. 23-24 martie 2019;

- 7) Bujor V., prof. univ., dr., a participat la întrunirea științifică „Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Republica Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare”. 01-02 noiembrie 2019;
- 8) Bujor V., prof. univ., dr., a participat la Conferința internațională din Costroma (Federația Rusă), din 12-13 decembrie 2019, cu genericul: *Актуальные проблемы юридической науки*;
- 9) Bujor V., prof. univ., dr., a participat la întrunirea științifică de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 24-25 octombrie 2019;
- 10) Cheianu S., dr., a participat la Conferința științifico-practică națională cu participare internațională, ediția a IV-a, cu genericul „Profilaxia sindromului *Burnout*”, 04.04.2019-07.04.2019;
- 11) Cheianu S., dr., a participat la Simpozionul internațional „Sănătate prin educație”, ediția a V-a, 23-25 mai 2019, Bacău, România;
- 12) Cheianu S., dr., a participat la Conferința științifică internațională „Cadrul didactic – promotor al politicilor educaționale”, Institutul de Științe ale Educației, 11-12 octombrie 2019;
- 13) Cheianu S., dr., a participat la Conferința științifică internațională „Psihologia în mileniul III: provocări și soluții, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, 25 octombrie 2019;
- 14) Cheianu S., dr., a participat la Simpozionul internațional „Universul științelor”, ediția a X-a, 15 decembrie 2019, Iași, România;
- 15) Guțuleac V., prof. univ., dr., a participat la Conferința științifică anuală a lucrătorilor didactico-științifici din cadrul decadei criminologice din cadrul IȘ-PCA din 27.03.2019 cu raport nepublicat;
- 16) Guțuleac V., prof. univ., dr., a participat la Conferința internațională „*Sindicatul – garant al apărării drepturilor social-economice și de muncă*” din 17 aprilie 2019 din cadrul Institutului Muncii;
- 17) Якуб И., dr., *Международное право и национальное право Республики Молдова: основы соотношения и взаимодействия*. В: Інноваційні підходи розвідку компетентнісних якостей фахівців в умовах професійного становлення, матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 12-13 квітня 2019 (м. Ізмаїл). Ізмаїл: ДІ НУ «ОМА», 2019, с. 268-277 (0,73 с.а.);
- 18) Якуб И., Кипер Н. *Понятие и виды рейдерства как угроза экономической безопасности государства*. În: Rolul instituțiilor democratice în asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului,

- materiale ale mesei rotunde din 6 decembrie 2018, desfășurate în cadrul Academiei de Administrare Publică. Chișinău: AAP, 2019, p. 59-65 (0,5 c.a.);
- 19) Iacob I., Carp S. *Eroarea ca temei al răspunderii patrimoniale a statului*. În: Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene, materiale ale conferinței științifice internaț. din 22-23 martie 2019. Chișinău: Iulian, 2019, p. 21-27 (0,54 c.a.);
- 20) Iacob I., Costachi Gh. *Scurte reflecții asupra unor dimensiuni ale securității (securitatea națională vs securitatea statului)*. În: Teoria și practica administrării publice, materialele conferinței științifice internaționale din 17 mai 2019. Chișinău: AAP, 2019, p. 349-354 (0,48 c.a.);
- 21) Якуб И., Костаки Г. *Научный подход к юридической безопасности*. В: «Защита прав человека в периоды внешнеполитической напряженности», материалы международной научно-практической конференции (Саранск, 19 апреля 2019 г.): в 2 ч. / [редкол.: Г.П. Кулешова и др.]; Средне-Волжский институт (филиал) ВГУЮ (РПА Минюста России). Саранск, 2019, Ч. 1, p. 172-183 (0,72 c.a.);
- 22) Savca L., dr., conf. univ., a participat cu comunicare la Conferința științifică cu participare internațională: ULIM. (ULIM — 05.12.2019);
- 23) Savca L., dr., conf. univ., a participat cu comunicare la o conferință internațională. (ULIM — 05.12.2019);
- 24) Savca L., dr., conf. univ., a participat cu o comunicare la o conferință internațională. (BĂLȚI - 25.10.2019);
- 25) Vasiloj Dj., drd., a participat cu o comunicare științifică publicată la Conferința internațională științifico-practică „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene”, Chișinău, 23-24 martie 2019. pag. 205-209;
- 26) Vasiloj Dj., drd., a participat cu o comunicare științifică publicată la Conferința internațională științifico-practică din Ismail, 2019;
- 27) Sîrbu U., drd., a participat cu o comunicare la Conferința internațională științifico-practică „Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Moldova și Ucraina” 2-3 noiembrie 2019, Chișinău”. Comunicare: Uliana Sîrbu, Tehnologii și aplicații criminologice: metodă actuală a cercetării criminologice”;
- 28) Sîrbu U., drd., a participat cu o comunicare la Conferința științifico-practică internațională „Particularitățile adaptării legislației Republicii Moldova și Ucrainei la legislația UE”, 23-24 martie 2019, mun. Chișinău, Republica Moldova. Comunicare: Sîrbu Uliana, *Aspecte de mediu al sustenabilității în domeniul achizițiilor publice* (0,6 c.a., publicată);

- 29) Sîrbu U., drd., a participat cu o comunicare la Conferința științifico-practică internațională «Актуальные проблемы уголовного законодательства на современном этапе», 17 mai 2019, or. Volgograd, Federația Rusă. Comunicare: Сырбу Улиана, *Криминологическое определение понятия «дорожно-транспортное происшествие» и данного вида правонарушений* (0,2 c.a., publicată);
- 30) Sîrbu U., drd., a participat fără raport sau comunicare la o conferință dedicată problemelor actuale ale familiei, desfășurat în cadrul IȘPCA;
- 31) Sîrbu U., drd., a participat fără raport sau comunicare la Conferința cadrelor didactice IȘPCA, 27.03.2019 (decada criminologică);
- 32) Sîrbu U., drd., a participat fără raport sau comunicare la Seminarul științific „Asigurarea calității în învățământ și cercetare”, dedicat Zilei mondiale a calității, 14 noiembrie 2019, IȘPCA;
- 33) Sîrbu U., drd., a participat fără raport sau comunicare la Conferința științifico-practică națională cu participare internațională „Inovații pedagogice în era digitală”, Institutul de Formare Continuă.

Prin urmare, lucrătorii Institutului de Criminologie au fost foarte harnici în ceea ce privește participarea la întruniri științifice.

Lucrul redacțional-științific

Institutul de Criminologie a fost deosebit de sîrguincios și în lucrul redacțional-științific, datorită lucrului îndeplinit de către Valeriu Bujor, Victor Guțuleac, Octavian Bejan și Lucia Savca care au participat ca redactor-șef, redactor științific sau membru al colegiilor de redacție ale revistelor științifico-practice naționale, internaționale și străine:

- Jurnal juridic național: teorie și practică (V. Bujor, V. Guțuleac – membri și Octavian Bejan – redactor științific);
- Legea și viața (V. Bujor și V. Guțuleac – membri);
- Закон и жизнь (V. Bujor și V. Guțuleac – membri);
- Administrarea publică (V. Guțuleac – membru);
- Правовой аспект (V. Bujor – membru), Federația Rusă, or. Volgograd;
- Psihologie (Lucia Savca – redactor-șef).

Lucrul editorial

- Institutul de Criminologie nu a încetat să publice, în conlucrare, o revistă științifico-practică națională – *Jurnalul juridic național: teorie și practică*.

- dr., conf. univ. Lucia Savca a editat revista științifico-practică „Psihologie”.

Recenzare științifică

3 (trei) lucrători în faptuit recenzări privitoare la 5 lucrări (un ghid , 2 monografii și 2 studii).

- Bejan O., dr., a recenzat lucrarea *Elaborarea tezelor de licență (master). Ghid metodic*, 0,92 coli de autor, semnată de Valeriu Bujor, Djulieta Vasiloii și Olga Gîrbu;
- Guțuleac V., prof. univ., dr., a întocmit o recenzie la monografia elaborată de autorul Cerba Valeriu cu genericul „Mecanismul organizațional-juridic de administrare a organelor afacerilor interne: analiza sistemico-juridică”;
- Guțuleac V., prof. univ., dr., a fost recenzent la lucrarea „Cetățeanul și puterea în statul de drept” elaborată de autorul Costachi Gh., (Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice din cadrul Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, 2019; 860 p., 50,5 c.a.);
- Iacob I., dr., a fost recenzent al monografiei: *Răspunderea judecătorului în Republica Moldova și România/Cozma Daniela*; red. șt. Costachi Gh. Chișinău: S.n., 2019;
- Iacob I., dr., a scris prefața la cartea: Antufiev S., Racu P. *Teze de doctorat în domeniul dreptului susținute în Republica Moldova. 1971-2018: Bibliografie*, dr. drept. Chișinău, 2019. 117 p.

Popularizarea științei

O concluzie cu televiziunea, în vederea popularizării științei și a criminologiei, au avut prof. univ., dr. V. Bujor (3 emisiuni la Publica TV) și dr. O. Bejan (2 emisiuni la Publica TV).

Concluzii

Cea mai mare împlinire științifică în anul 2019 a Institutului de Criminologie, a fost mărimea descoperirilor științifice. Astfel, au fost făcute descoperiri științifice de mare mărime, ca și în anii dinainte. Și mai îmbucurător este faptul că ele au fost făcute în criminologie, care este profilul așezământului nostru. Sub latura mărimii descoperirilor

științifice, Institutul de Criminologie rămîne, din cîte cunoaștem noi, un fruntaș în țară și în lume.

Din datele înfățișate, ca și din cele din anii dinainte, nu se vede o legătură între titlurile științifice și cele științifico-didactice cu roadele muncii științifice. Cei care au titluri mai mici lucrează mai harnic pe ogorul științei. Prin urmare, este nevoie a avea în vedere acest fapt la întocmirea prevederilor din actele normative interne, cele care țin de alegerea, numirea sau demiterea din funcție a lucrătorilor.

Ca urmare a orînduirii capitaliste, este de așteptat o împușinare simțitoare a roadelor științifice ale Institutului de Criminologie în anii următori. După părerea noastră, plata nedreaptă a lucrului științific îi face pe tot mai mulți cercetători științifici să își piardă dorința de a munci mai mult pe fâgașul științific.

Deși Institutul de Criminologie dă puțința de a-și publica lucrările științifice lucrătorilor săi în Jurnalul juridic național: teorie și practică, numărul articolelor publicate este mic față de cel al comunicărilor și rapoartelor la întruniri științifice. Noi presupunem că această tendință se datorează numărului mic al orelor de muncă prevăzut pentru scrierea unui articol științific în regulamentul de normare a muncii didactico-științifice.

Un neajuns este și abaterea de la tema de cercetare a Institutului de Criminologie, care nu a fost întrutotul înlăturată deocamdată.

În anul 2019, a fost pusă în aplicare o nouă strategie științifică a Institutului de Criminologie.

În încheiere, voi spune că datele înfățișate nu sînt depline, deoarece unii lucrători nu și-au depus darea de seamă, iar lații nu au dat date depline. Este adevărat că o așa stare de lucruri domnește în întreaga țară. Institutul de Criminologie nu a fost, din păcate, deasupra celorlalți în această privință. După părerea mea, care se reazemă pe dovezi, nu este vorba numai despre o neștiință. Cele mai limpezi și depline au fost dările de seamă ale Irinei Iacob și Octavian Bejan. Lucrurile sînt cu atît mai îngrijorătoare, cu cît Institutul de Criminologie nu poate să scape de acest neajuns încă de la înființarea lui. Iată de ce, analiza roadelor științifice a fost puternic mărginită, îndeosebi față de anii dinainte și sub latura cîtimească.

Unele date nu au putut să fie puse în darea de seamă, datorită unor factori care nu țin de voința lucrătorilor noștri. Bunăoară, nu a văzut deocamdată lumina tiparului cel din urmă număr al Jurnalului juridic național: teorie și practică sau materialele unor întruniri științifice, care s-au desfășurat la sfîrșitul anului. De aceea, propun membrilor Senatului ca dezbaterea muncii științifice să fie făcută, în fiecare an, în luna florar (mai).

Vă mulțumesc!

Consilier pentru activitatea științifică și
lucru cu publicul

dr. Octavian Bejan